

ȘOFATUL SUSTENABIL (ECOLOGIC)

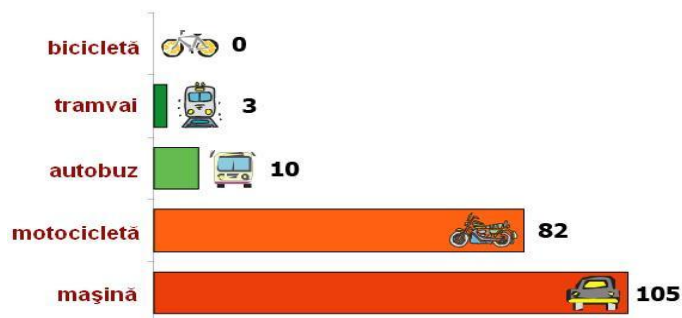
Autori: I.a. Artur TĂBĂCARU, I.u. Oxana CLICHICI

Abstract. În mersul la școală cu autobuzul, în condusul la mall, în vizitarea rudelor sau la plecatul în vacanță, în absolut toate acțiunile care necesită deplasarea noastră dintr-un punct în altul sau obținerea unor bunuri de la distanțe foarte mari, noi depindem de transport. Dar nu este vorba doar de marile camioane sau vapoare care ne furnizează tone de bunuri din toată lumea. Este vorba și de traficul nostru zilnic cu mașina, autobuzul, trenul sau avionul care are un impact major asupra consumului de energie și în plus, asupra mediului. Transportul și traficul care aduc oamenii împreună și fac economia să funcționeze, au și anumite efecte secundare grave care influențează direct viața noastră zilnică.

Cuvinte cheie: șofat sustenabil, consumul, dezvoltare durabilă.

1. INTRODUCERE

Calea cea mai bună pentru a economisi combustibil și pentru a reduce emisiile dăunătoare mediului înseamnă să nu conducem deloc! Mersul pe jos și cu bicicleta sunt modalități de transport cu emisii zero, în timp ce transportul public are un efect mult mai mic asupra mediului decât mașinile personale. Dar în cazul în care trebuie să conduceți și nu aveți alte opțiuni disponibile, puteți conduce mai ecologic, reducând emisiile și consumul de combustibil. Tipul de mașină și combustibilul utilizat pot duce la importante economii de combustibil. Cu toate acestea modul în care șofați poate duce la economii încă și mai mari: un stil de condus prietenos cu mediul utilizează cu până la 25% mai puțin combustibil decât un stil agresiv, nepăsător. În particular, călătoriile scurte (sub cinci kilometri) ar trebui evitate, deoarece acestea în general nu permit motorului să atingă temperatura optimă de funcționare, mai ales la vreme rece.

2.2. Sfaturi și îndrumări pentru un șofat sustenabil

Înainte de călătorie

1. Aveți grijă de mașină.

- Mențineți reglarea optimă a motorului pentru ca autoturismul dvs. să funcționeze eficient.
- Respectați planificarea reviziilor de întreținere recomandată de producător, și verificați-vă mașina oricând pare a fi ceva în neregulă.

- Verificați regulat presiunea cauciucurilor (la fiecare 2 săptămâni sau măcar o dată pe lună). Presiunea pneurilor trebuie verificată când acestea sunt reci. Un cauciuc insuficient umflat poate crește consumul de combustibil cu 3%, și se va uza și mai repede. Presiunile corecte ale pneurilor pot fi găsite în manualul producătorului și pe butucul ușilor. Rețineți că sunt recomandate două tipuri diferite de presiuni: una pentru încărcare normală și una pentru încărcare completă.

- Schimbați uleiul și filtrele (de ulei și aer) respectând instrucțiunile producătorului, și alegeți un ulei de calitate bună, cu gradul de viscozitate recomandat în manualul utilizatorului.

2. Evitați încărcăturile inutile.

Greutatea este unul dintre factorii cei mai importanți în consumul de combustibil. Un plus de 50kg va duce la creșterea consumului cu 2%.

3. Nu reduceți aerodinamica. Părțile atașate la vehiculul de bază cum ar fi: portbagajele de acoperiș, portschiurile sau grătarele pentru schiuri sau biciclete etc., vor crește semnificativ consumul de combustibil al mașinii – pînă la 38%, în funcție de viteza de rulare și de forma obiectului.

4. Planificați dinainte călătoriile.

- utilizați cele mai recente hărți pentru a vă planifica ruta și evitați prelungirea călătoriei datorită unui viraj greșit. Evitați drumurile foarte aglomerate și nu uitați: calea cea mai scurtă (directă) nu este întotdeauna și cea mai bună. Utilizarea drumurilor ocolitoare este mult mai bună decît traversarea orașelor, deoarece semafoarele, intersecțiile și traficul pietonal înseamnă mai multe opriri și porniri, adică un consum mai mare de combustibil.

- Planificați și realimentarea de pe drum. Dacă benzinăria nu se află în drumul vostru, nu mergeți pînă la ea doar pentru cîtiva litri, ci umpleți complet rezervorul. Pentru a evita evaporarea, faceți reumplerea la ore mai reci, și înlocuiți capacele uzate ale rezervoarelor.

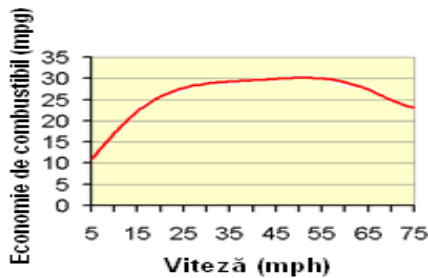
În timpul șofatului

1. Conduceți calm și încetiniți.

- Accelerînd lin cînd plecați de la un stop și frînînd lin reduceți consumul de combustibil, în timp ce pornirile și frînările bruște duc la risipă de combustibil și la uzarea mai rapidă a anumitor componente (plăcuțe frîne și pneuri).

- Mențineți o distanță de siguranță între vehicule și anticipați condițiile de trafic pentru a avea mai mult timp pentru a frîna și accelera gradual. Fiți atenți la semafoare, stopuri, aglomerație, curbe și pietoni. Încetiniți gentil în avans, fără a frîna în chiar ultima secundă. Astfel va scădea și riscul de accidente!

- Nu conduceți prea repede. Consumul de combustibil crește considerabil la viteze mai mari. De exemplu, crescînd viteza de croazieră de la 90km/h la 120km/h creșteți consumul de combustibil cu pînă la 20%, iar într-o călătorie scurtă oricum nu veți economisi prea mult timp. Conducînd cu motorul la turație redusă veți

- reduce considerabil și zgomotul produs de vehiculul dvs.: zgomotul motorului de la o mașină care merge la 4.000 de rpm (rotații pe minut) este egal cu zgomotul motorului a 32 mașini ce merg la 2.000 rpm!

2. Nu ambalați motorul. Ambalarea motorului va conduce doar la o importantă risipă de combustibil!

3. Utilizați treapta de viteză adecvată. Utilizarea adecvată a treptelor de viteză poate aduce mari economii de combustibil (pînă la

15%!). Schimbați în treapta superioară cît mai repede (la 2.500 de rotații pe minut pentru mașinile pe benzină, și la 2.000 de rotații pe minut pentru mașinile pe motorină). Conducînd la viteză constantă în treapta de viteză cea mai mare, cu o turație mică a motorului este modul cel mai eficient de a conduce.

4. Aerul condiționat.

- Minimizați utilizarea încălzirii și răcirii. O mașină care ar consuma în mod normal 11 litri de combustibil, va ajunge să consume 13,3 litri dacă are pornit aerul condiționat. Menținerea temperaturii din mașină mult mai mare sau mult mai mică decît cea a aerului de afară, nu este doar o risipă de combustibil, dar nu face bine nici sănătății dvs.! La viteze mici, puteți deschide ferestrele pentru a răcori mașina. În cele mai multe cazuri va fi suficient. Însă la viteze de peste 80 km/h, nu este recomandat să conduceți cu ferestrele deschise. La astfel de viteze, ferestrele deschise cresc atît rezistența aerului cît și consumul de combustibil.

- Parcați mașina într-un spațiu acoperit sau la umbră pentru a păstra o temperatură mai confortabilă.

- În afară de aerul condiționat și încălzire, evitați utilizarea nechibzuită a altor dispozitive electrice din mașină, cum ar fi sistemele HI-FI sofisticate, încărcătoarele de telefoane mobile etc.

5. Evitați mersul în gol al motorului.

- Un motor care merge în gol parcurge 0 km pe litru! Consumul de combustibil al unui motor modern în timpul mersului în gol este în jur de 0,5 litri pe oră, în funcție de tipul motorului, în timp ce pentru mașinile vechi este mult mai mare..

- La punerea unui vehicul în mișcare, calea cea mai bună de a încălzi motorul este să conduceți. Chiar și în timpul unei zile reci de iarnă, un motor Diesel modern controlat de calculator nu are nevoie de mai mult de 30 secunde de mers în gol înainte de a porni la drum. Rețineți că atunci cînd porniți un motor Diesel modern, nu

trebuie să apăsați pedala de accelerație. Sistemul electronic de management al motorului va furniza pornirea corectă. Apăsarea accelerației doar 'zăpăcește' sistemul, și face pornirea mai grea, crescând consumul de combustibil și emisiile. În afară de asta, nu doar motorul are nevoie de încălzire, ci și: rulmenții roților, sistemul de direcție, suspensiile, transmisiile și pneurile, iar aceasta nu se poate întâmpla decât când vehiculul este în mișcare. Pentru un vehicul obișnuit, durează cel puțin cinci kilometri până se încălzesc aceste componente.

- Opriți motorul când stați mult la semafor, când se umblă la portbagaj, în timp ce așteptați pe cineva, la drive-in etc. Când conduceți o mașină modernă și opriți pentru mai mult de 20 de secunde, e bine să opriți motorul, în timp ce la o mașină mai veche (de peste 15 ani) e bine să opriți motorul atunci când trebuie să opriți pentru mai mult de un minut.

6. Cum să conduceți în pantă

- Când urcați o pantă, folosiți în continuare o treaptă de viteză superioară, chiar dacă trebuie să apăsați pedala de accelerație. Reduceți presiunea de pe pedală chiar înainte de a ajunge în vîrf.

- Când conduceți la vale, utilizați momentul cinetic al mașinii și nu apăsați pedala de accelerație, dar nu deveniți pasiv, deoarece pe pantele abrupte sau lungi aceasta este foarte periculos!

- Respectați întotdeauna limitele de viteză și regulile de siguranță!

7. Șofatul în curbe. Încetiniți în avans, pentru a nu trebui să frînați brusc. Astfel, se poate utiliza o treaptă de viteză superioară. Folosind în jurul unei curbe accelerația cea mai mare cu presiuni scurte și bruște asupra frînelor, și apoi turații mari pentru a accelera din nou, nu este doar o risipă de combustibil, ci reduce și aderența mașinii. Utilizarea intensă a frînelor produce transfer de greutate pe axe, ceea ce poate duce foarte ușor la deteriorarea acestora, producîndu-se frecvent accidente.

8. Utilizați dispozitivele din mașină

- Utilizați dispozitivele disponibile în mașină, cum ar fi tahometrele (care indică numărul de turații), sistemul de control al vitezei de croazieră, și calculatoarele de bord. Tahometrul vă va ajuta să treceți în treapta de viteză adecvată.

- Un calculator de bord vă furnizează date imediate despre consumul de combustibil, care vă vor permite să vă îmbunătățiți stilul de condus.

- Un sistem de control al vitezei de croazieră vă ajută să mențineți o viteză constantă și să evitați amenzi pentru depășirea vitezelor legale.

9. Doar parcați. Nu dați roata parcării în speranța că veți găsi un loc „mai bun” de parcare. Mergeți pe ruta cea mai scurtă către un loc liber de parcare și mergeți pe jos de acolo. Mersul în cerc nu numai că irosește combustibil, dar de regulă se pierde și mai mult timp decât dacă am parca într-un loc mai puțin convenabil și apoi am merge pe jos.

5. CONCLUZII

Transportul persoanelor și bunurilor necesită o cantitate mare de energie. Această cerere mare de energie este acum în mare parte acoperită din surse de energie neregenerabilă, cum ar fi petrolul sau gazele naturale. Consumul de energie din sectorul transporturilor este puternic legat de economie. O economie în creștere înseamnă și o creștere a necesităților de transport, pentru a satisface nivelul mai mare al cerințelor pentru schimbul de bunuri și servicii. Cererea de transport este de obicei exprimată de numărul de oameni, volum, sau tone pe unitatea de timp și spațiu.

Un oraș trebuie construit pentru oameni, și ar trebui să fie un loc în care e plăcut și sigur să mergi pe jos la magazine, parcuri și școli, în care străzile pot fi traversate în siguranță și permit ca mersul cu bicicletă și chiar joaca copiilor să se desfășoare în siguranță, în care serviciul nu este foarte departe sau se poate ajunge ușor la el cu autobuzul, în care autobuzele se mișcă repede pe benzile speciale pentru autobuze și au prioritate la semafoare. Pentru a dezvolta durabil un oraș este foarte important să se acționeze în două direcții:

- Schimbarea comportamentului și atitudinii cetățenilor și
- Schimbarea planificării și organizării spațiilor urbane.

BIBLIOGRAFIE

[1] Proiectul IEE „Șofatul ecologic” <http://www.ecodrive.org>

[2] Abilități de Șofat (Ford, pentru Viața) <https://www.drivingskillsforlife.com>

[3] Marea Britanie Direct.gov <http://www.direct.gov.uk>